

Kurz typologie temperátních a oreoboreálních lesů

(6) SMRKO-JEDLOVÉ BUČINY (sm-jd-bk)

Skladba synuzie

Skladba synuzie podrostu

Vazba na abiotické prostředí

Přehled skupin typů geobiocénů

Přehled stanovištních jednotek

Postavení v ekologické mřížce

Chorologicko-chronologická skladba

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

SMRKO-JEDLOVÉ BUČINY (sm-jd-bk)

Skladba synuzie dřevin:

Spoludominují BUK LESNÍ (*Fagus sylvatica*), JEDLE BĚLOKORÁ (*Abies alba*) a SMRK ZTEPILÝ (*Picea abies*),

příčemž jejich vzájemný poměr se různí a střídají se na malých plochách.

Ve vývojové etapě dorůstání převládá buk, ve zralosti smrk a v rozpadu jedle; zároveň na půdách chudších se prosazuje více smrk (a to už od 5. vegetačního stupně – smrko-jedlo-bučiny),

na půdách bohatých pak buk,

na půdách vlhčích jedle.

SMRKO-JEDLOVÉ BUČINY (sm-jd-bk)

Skladba synuzie dřevin:

Z **keřů** se objevují zimolez černý (*Lonicera nigra*), bez hroznatý (*Sambucus racemosa*) a Rosa pendulina (*růže alpská*).

Na **půdách kamenitých humusem obohacených nebo obohacených** se přidává **JAVOR KLEN** (*Acer pseudoplatanus*) často významně a i **JILM HORSKÝ** (*Ulmus glabra*); vyskytuje se i **lýkovec vonný** (*Daphne mezereum*). Na vlhkých místech se přidává i jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*).

V **zakrslých cenózách a velmi chudých půdách** k buku, jedli a smrku **přistupuje jeřáb ptačí** (*Sorbus aucuparia*), i **borovice lesní** (*Pinus sylvastris*) a **bříza bradavičnatá** (*Betula pendula*).

SMRKO-JEDLOVÉ BUČINY

Skladba synuzie podrostu:

Ekologicko-cenotická skladba je charakteristická dominancí druhů mezofilního charakteru /vyskytujících se od 2. vegetačního stupně/ tzv. průvodců buku;

časté jsou druhy indiferentní.

Spoludominující jsou druhy sestupující, podhorského charakteru a

významně se přidávají, často spoludominantně druhy horské.

Z hlediska trofického se jedná o celou škálu ekologických skupin druhů od oligotrofních a oligo-mezotrofních po mezotrofní, až heminitrofilní a nitrofilní či hemibázické, a to dle povahy půdotvorných substrátů.

SMRKO-JEDLOVÉ BUČINY

Skladba synuzie podrostu:

Převažují mezofyty;

druhy vlhkomilně laděné přistupují pravidelně a to nejen na místech vlhčích, hlinitých, uléhavých, ale i jinde, z důvodu dostatku vláhy po celý rok a nižší teploty;

avšak stenoekní hygropyty zde nejsou (s výjimkou pramenišť v klenbě okolního porostu /edafická kategorie V-vlhká/, kde tyto druhy převažují).

SMRKO-JEDLOVÉ BUČINY

Skladba synuzie podrostu:

Synuzie podrostu je rozvinutá, zejména na bohatších

půdách, tvořená druhy: *Oxalis acetosella* (šťavel kyselý), *Senecio ovatus* (starček Fuchsův), *Dryopteris dilatata* (kaprad' rozložená), *Maianthemum bifolium* (pstroček dvoulistý), *Galium odoratum* (mařinka vonná), *Luzula sylvatica* (bika lesní), *Prenanthes purpurea* (věsenka nachová), *Calamagrostis arundinacea* (trtina rákosovitá), *Phegopteris connectilis* (bukovinec osladičovitý), *Athyrium filix-femina* (papratka samice), *Dryopteris filix-mas* (kaprad' samec), *Gymnocarpium phegopteris* (bukovinec kaprad'ovitý), *Polygonatum verticillatum* (kokořík přeslenitý), *Festuca altissima* (kostřeva lesní), *Soldanella montana* (dřípatka horská), *Rubus idaeus* (maliník).

SMRKO-JEDLOVÉ BUČINY

Skladba synuzie podrostu:

Na kamenitých humusem obohacených nebo obohacených místech přistupují:

Galeobdolon montanum (hluchavka /pitulník/ horská), *Actaea spicata* (samorostlík klasnatý), *Mercurialis perennis* (bažanka vytrvalá), *Dentaria bulbifera* (kyčelnice cibulkonosná), *Salvia glutinosa* (šalvěj lepkavá), *Asarum europaeum* (kopytník evropský), *Circaea alpina* (čarovník pařížský), *Doronicum austriacum* (kamzičník rakouský), *Delphinium elatum* (stračka vyvýšená), *Stellaria nemorum* (ptačinec hajní), *Urtica dioica* (kopřiva dvoudomá), *Geranium robertianum* (kakost smrdutý), *Athyrium distentifolium* (papratka alpská), *Gentiana asclepiadea* (hořec tolitový), *Poa chaixii* (lipnice Chaixova) a *Cicerbita alpina* (mléčivec alpský).

Na chudších půdách rostou: *Avenella flexuosa* (metlička křivolaká), *Carex pilulifera* (ostřice kulkonosná), *Calamagrostis villosa* (třtina chloupkatá), *Luzula nemorosa* (bika hajní), *Homogyne alpina* (podbělice alpská),

SMRKO-JEDLOVÉ BUČINY

Skladba synuzie podrostu:

Calamagrostis arundinacea (třtina rákosovitá), *Blechnum spicant* (žebrovice různolistá), *Lycopodium annotinum* (plavuň pučivá), *Huperzia selago* (plavuň /vranec/ jedlová), dále na chudých stanovištích dominují: *Vaccinium myrtillus* (borůvka černá), *Avenella flexuosa* (metlička křivolaká), *Calluna vulgaris* (vřes obecný), i *Vaccinium vitis-idaea* (brusinka), spolu s mechorosty: *Dicranum scoparium* (dvouhrotec chvostnatý), *Dicranum undulatum* (dvouhrotec čeřitý), *Polytrichum formosum* (ploník ztenčelý), *Pleurozium schreberi* (pokryvnatec Schreberův) či *Leucobryum glaucum* (bělomech sivý), a lišejníky na nejchudších půdách v zakrslých cenózách: *Cladonia* sp. (rod dutohlávka) a *Cetraria* sp (rod pukléřka).

Na vlhčích místech se přidávají: *Luzula pilosa* (bika chlupatá), *Petasites albus* (devětsil bílý), *Impatiens noli-tangere* (netýkavka nedůtklivá), i *Adenostyles alliariae* (havez česnáčkovitá), *Carex remota* (ostřice oddálená), *Trientalis europaea* (sedmikvítek evropský), *Equisetum sylvaticum* (přeslička lesní).

SMRKO-JEDLOVÉ BUČINY

Vazba na abiotické prostředí:

Těžiště rozšíření spadá **do horských poloh** (tj. vyšší části hornatin),

kde se vyskytuje **na všech běžných terénních tvarech**

- převážně na svazích různých expozičních a sklonů, plochých hřbetech,

a to v rozpětí nadmořských výšek **900-1300 m n.m.**

SMRKO-JEDLOVÉ BUČINY

Soupis skupin typů geobiocénů (stg) s geobiocenologickými formulemi:

5 A 3	<i>Fageta piceoso-abietina</i>	smrko-jedlo-bučiny	Fpa
6v A-AB 2-3	<i>Abieti-fageta piceae humilia</i>	zakrslé smrko-jedlové bučiny	AFphum
6 A 3	<i>Fageta abietino-piceosa</i>	jedlo-smrko-bučiny	Fap
6 AB 3	<i>Abieti-fageta piceae</i>	smrko-jedlové bučiny	AFp
6 B 3	<i>Abieti-fageta piceae typica</i>	typické smrko-jedlové bučiny	AFpt

SMRKO-JEDLOVÉ BUČINY

Postavení stg v ekologické mřížce:

5. vs	stg	latinsky	Fpa						
6. vs	stg	latinsky	Fap	AFp	AFpt				
	TŘ	vůdčí	A	AB	B	BC - $\beta\gamma$	BD	C	D
		omezené	A''	AB''	B''	BC''	BD''	C''	D''
	stg	latinsky	AFp hum						

SMRKO-JEDLOVÉ BUČINY

Edafické kategorie v rámcich stg:

smrko-jedlové BUČINY

5. vs	stg	česky
		latinsky

sm-jdBK
Fpa

6. vs	stg	česky	↑	jd-smBK	sm-jdBK	t_sm-jdBk					
		latinsky		Fap	AFp	AFpt					
	EK			M K I N	I N S F	F B H	DA - V	W			
	TŘ	vůdčí			A	AB	B	BC - βγ	BD	C	D
		omezené			A"	AB"	B"	BC"	BD"	C"	D"
	EK				N Y	N Y	C Y	A	AC		
	stg	latinsky	↓	AFp hum							
česky		z_sm-jdBK									

SMRKO-JEDLOVÉ BUČINY

Chorologicko-chronologický původ:

Převládají prvky FA vegetačního pásu buku a jedle (Fagus-Abies /FA/) **spolu s prvky P** vegetačního pásu smrku (Picea /P/), jež se stávají ve vyšších polohách dominantní.

Prvky pásu smíšeného listnatého lesa (Quercus-Tilia-Acer /QTA/) jsou již QTA výjimečné.

Naopak se významně přidávají druhy LPC vegetačního pásu modřínu a limby (Larix-Pinus cembra /LPC/).